

Familie rechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), 3 maart 2017

15/4031/B

Erkenning – Huwelijk - Buitenlandse authentieke akten - Artikel 27 WIPR - Schijnhuwelijk - Artikel 146bis B.W. - Openbare orde - Artikel 21 WIPR - Schending openbare orde

Reconnaissance – Mariage - Actes authentiques étrangers - Article 27 CODIP - Mariage simulé - Article 146bis C. Civ. - Ordre public - Article 21 CODIP - Violation de l'ordre public

In zake: A.R.V. Nr.15/4031/B

Gezien voorgaand verzoekschrift op 17 december 2015 aangeboden door meester P, Janssens, advocaat, kantoor houdende te 2060 Antwerpen, Duboisstraat 43, voor en namens:

R.M., geboren te [...] (Bangladesh) op [...] en wonende te 2660 Hoboken (Antwerpen), [...]

H.M. geboren te [...] (Bangladesh) op [...] en wonende te Bangladesh, keuze van woonst doende ten kantore van haar raadsman meester P. Janssens, te 2060 Antwerpen, Duboisstraat 43.

Gezien het schriftelijk advies van de heer E. De Bock, substituut procureur des Konings dd. 3 maart 2016.

1. Procedure

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:

- het verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 17 december 2015,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie dd. 3 maart 2016,
- de conclusie namens verzoekers dd. 5 oktober 2016,
- de stukken,

en verwijst naar haar tussenvonnissen van 4 november 2016.

Verzoeker en de raadsman van verzoekers werden opnieuw gehoord in raadkamer op 3 februari 2017.

De heer Erik De Bock, substituut van de procureur des konings, heeft het schriftelijk advies van het openbaar ministerie hernomen. Namens verzoekers werd niet gerepliceerd.

2. Verzoek

Het verzoekschrift beoogt de erkenning van het huwelijk, afgesloten tussen verzoekers in Bangladesh, naar verluidt op 7 april 2011 (zie verder);

De ambtenaar van de burgerlijke stand te Antwerpen, district Hoboken, heeft op 28 april 2015 geweigerd dit huwelijk te erkennen.

Verzoekers hebben bij toepassing van artikelen 27 en 23 WIPR beroep ingesteld tegen deze beslissing.

3. Beoordeling

Ingevolge artikel 27 §1 WIPR wordt een buitenlandse akte - waaronder een buitenlandse akte van burgerlijke stand - in België door alle overheden erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure, indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld volgens het recht van het land waarin de akte werd opgemaakt en de grondvoorwaarden overeenkomstig het toepasselijke recht werden nageleefd, mede rekening houdend met art. 21 (de openbare orde-exceptie) en art. 18 (wetsontduiking) WIPR.

Volgens artikel 18 WIPR, dat betrekking heeft op de wetsontduiking, wordt voor de bepaling van het toepasselijk recht in een aangelegenheid waarin partijen niet vrij over hun rechten kunnen beschikken - zoals in alle aangelegenheden betreffende het personeel statuut - geen rekening gehouden met feiten en handelingen gesteld met het enkele doel te ontsnappen , aan de toepassing van het door deze wet aangewezen recht.

Artikel 21 WIPR bepaalt dat de toepassing van een bepaling uit het door deze wet aangewezen recht geweigerd wordt, voor zover zij tot een resultaat zou leiden dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde. Bij de beoordeling van deze onverenigbaarheid wordt inzonderheid rekening gehouden met de mate waarin het geval met de Belgische rechtsorde is verbonden en met de ernst van de gevolgen die de toepassing van dat buitenlands recht zou meebrengen.

Wat de huwelijkstoestemming betreft, werd bij art. 12 van de Wet van 4 mei 1999 (B.S. 1 juli 1999) een artikel 146bis in het Belgisch Burgerlijk Wetboek ingevoegd, dat een materiële IPR-norm inhoudt ten aanzien van huwelijken waarbij een vreemdeling betrokken is.

Art. 146bis bepaalt: "Er is geen huwelijk wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet gericht is op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde."

In zoverre het vreemde recht niet sanctionerend zou optreden tegen geveinsde huwelijken kan elke Belgische overheid op grond van de Belgische internationaal-privaatrechtelijke openbare orde een huwelijk weigeren te erkennen wanneer het er in hoofde van beide partners of één van hen enkel op gericht is een verblijfsrechtelijk voordeel te verkrijgen voor één van de echtgenoten. Het

huwelijksinstituut is immers een wezenlijk bestanddeel van het Belgisch rechtsbestel en een miskennis van dat instituut maakt een schending uit van de Belgische openbare orde en geeft aanleiding tot de toepassing van art. 21 WIPR.

Het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel door het huwelijk volstaat dus op zichzelf niet om te besluiten tot de nietigheid van het huwelijk. Het betrachten van een verblijfsvoordeel, een materieel voordeel of om het even welk huwelijksvoordeel is immers legitiem en zeker niet onverenigbaar met de werkelijke wil om te huwen voor zover de aanstaande echtgenoten naast het beogen van een huwelijksvoordeel ook de bedoeling hebben gehad om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen. Uit een geheel van omstandigheden moet dus ook blijken dat minstens één van de echtgenoten niet de intentie had een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.

De geldigheid van een reeds afgesloten huwelijk dient te worden beoordeeld op het tijdstip van de huwelijksafsluiting.

Het behoort aan de weigerende instantie en het openbaar ministerie om hun argumenten, dat verzoekers zich schuldig zouden hebben gemaakt aan wetsontduiking of dat het huwelijk van verzoekers enkel zou gericht zijn op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel, met objectieve gegevens te staven.

In het tussenvonnis van 4 november 2016 werd overwogen wat volgt :

"De rechtbank stelt vast dat de voorgelegde huwelijksakte als datum van het huwelijk 2 april 2011 vermeldt, terwijl verzoekers het allebei hebben over een allereerste kennismaking op 5 april 2011 en een huwelijk op 7 april 2011. Blijkens de huwelijksakte is 7 april 2011 de datum van de registratie van het huwelijk.

Uit het paspoort van verzoeker blijkt dat hij slechts op 2 april 2011 is toegekomen in Bangladesh, meer bepaald op de luchthaven van Dhaka. Het huwelijk zou diezelfde dag dan gesloten zijn in [...] hetzij op 300 km afstand van de luchthaven en blijkens de verklaringen van verzoekers dus op een moment dat ze mekaar nog niet eens ontmoet hadden.

Dit roept op zijn minst vragen op.

Het behoort dan ook de zaak in voortzetting te stellen om verzoekers toe te laten toelichting te verschaffen."

Op de zitting van 3 februari 2017 verklaarde verzoeker dat het huwelijk wel degelijk gesloten werd op 2 april 2011. Hij zou door zijn oom zijn afgehaald op het vliegveld en door hem met de wagen naar [...] zijn gebracht. Daar zou het huwelijk dan zijn gesloten in aanwezigheid van beide verzoekers. Hij kan niet uitleggen waarom hij tot drie maal toe een andere verklaring heeft afgelegd op 16 februari 2013 (*"Ik heb haar voor de eerste keer ontmoet in 05/04/2011 heb ik haar voor de eerste keer ontmoet in haar huis in Bangladesh", "Ik heb op 02/04 aangekomen in Bangladesh en ik ben op 05/04 naar haar huis gegaan om haar te ontmoeten", "Ik heb haar 05/04/11 gezien en daarna niet meer"*). Verzoekster

van haar kant bevestigde tijdens haar ondervraging in het kader van een visumaanvraag de datum van 5 april 2011 als datum van hun eerste ontmoeting. Overigens klopt al evenmin de bewering dat het allemaal snel moest gaan omdat verzoeker snel terug naar huis moest : hij verbleef immers blijkens zijn paspoort nog tot 29 april 2014 in Bangladesh. Dergelijke manifeste onjuistheden in strijd met de formele stukken kunnen niet anders dan doen besluiten dat verzoekers (of minstens één van hen) niet zelf aanwezig waren (was) bij het afsluiten van het huwelijk en dat het huwelijk al was afgesloten vóór verzoekers mekaar in levende lijve hadden ontmoet. De term "papieren huwelijk" mag dan ook heel letterlijk worden genomen. Op het vlak van geloofwaardigheid scoren verzoekers aldus bijzonder laag.

Uit het dossier blijken verder onder meer volgende elementen:

- Verzoekster heeft de Bengaalse nationaliteit, verzoeker heeft de Belgische nationaliteit. Het huwelijk met verzoeker bood verzoekster de mogelijkheid om verblijfsrecht in België te verwerven.
- Verzoekers erkennen dat het om een gearrangeerd huwelijk gaat, doch benadrukken hun vrije keuze. Het relaas van het afsluiten van het huwelijk en hun eerste fysieke ontmoeting, zoals hoger aangehaald, spreekt dit alleszins tegen.
- Verzoeker beweert dat hij verzoekster na het huwelijk jaarlijks is gaan opzoeken in Bangladesh, doch brengt slechts het bewijs bij (stempels in zijn paspoort) van 2 reizen in 2014, dus géén in 2012, 2013, 2015 en 2016 en dit terwijl hij voordien wel quasi jaarlijks in Bangladesh was, meer bepaald in 2007 (2 maal), 2009 en 2010. Dat hij moeite zou gedaan hebben om verzoekster jaarlijks te zien, wordt aldus zelfs niet aannemelijk gemaakt. Integendeel, hij reisde minder naar Bangladesh dan vóór het huwelijk.
- Verzoekster is zeven jaar jonger dan verzoeker, wat op zich uiteraard niets bewijst, doch in het geheel van de feiten nog eens bijkomend argwaan wekt.

Gezien de manifeste onjuistheden die werden vastgesteld in hun relaas over het afsluiten van het huwelijk en hun eerste fysieke ontmoeting en de uitdrukkelijke erkenning dat het om een gearrangeerd huwelijk gaat, moeten verzoekers begrijpen dat hun "verhaal" kritischer bekeken wordt dan wanneer die elementen niet voorhanden zouden zijn, en dat de rechtbank sneller zal aanvaarden dat voldoende gewichtige, bepaalde en met elkaar overeenstemmende vermoedens aanwezig zijn die aantonen dat verzoekers bij het aangaan van het huwelijk niet de daadwerkelijke intentie hadden een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen en dat het huwelijk er enkel op gericht was verzoekster een verblijfsrechtelijk voordeel te verschaffen.

De rechtbank kan dan ook alleen maar besluiten dat het geheel van de dossiergegevens voldoende gewichtige, bepaalde en met elkaar overeenstemmende vermoedens vormt die aantoonen dat verzoekers bij het aangaan van het huwelijk niet de daadwerkelijke intentie hadden een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen en dat het huwelijk er enkel op gericht was verzoekster een verblijfsrechtelijk voordeel te verschaffen.

Het huwelijk is bijgevolg in strijd met de openbare orde. Het verzoek wordt afgewezen.

**OM DEZE REDENEN,
DE RECHTBANK**

Stelt vast dat de wet op het taalgebruik in gerechtszaken is nageleefd.

Alle verdere en strijdige middelen verwerpend.

Verklaart het verzoek toelaatbaar doch ongegrond.

Legt de kosten ten laste van verzoekers.

Dit vonnis werd uitgesproken op drie maart tweeduizend zeventien in raadkamer van de Kamer AF2, die samengesteld was uit:

H. Smeyers, rechter,

E. De Bock, substituut procureur des Konings,

A. Rasschaert, griffier.